

Helsingin kaupungin kaupunginvaakuna

Mallit ja sovellukset

Johdanto

Kaupunginvaakuna on kaupungin ja sen hallinnon yleinen tunnus.

Helsingin kaupungin vaakunan malli on vuodelta 1639. Nykyinen kaupunginvaakunan kuva on kaupunginvaltuuston vuonna 1951 hyväksymä (24.10.1951, § 275). Vaakunan selitys on ”Sinisessä kentässä kultainen vene uimassa hopeisella, aaltokoroisella tyviöllä; veneen yläpuolella saatteena kultakruunu.”

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupunginvaakunan käyttöä koskevan ohjeen 7.6.2010 (§ 726). Tämä ohje kumoaa 29.11.1993 (§ 1885) hyväksytyt aiemman ohjeen.

Ohje antaa neuvoja vaakunan käytöstä eri tilanteissa ja sisältää kaupunginvaakunan mallit ja niiden värimäärittelyt.

Kaupungin viranomaisroolia, palvelujen tuottamista ja omistusta kuvaavana symbolina käytetään kahta erilaista kaupunginvaakunaa. Yläkruunullista kaupunginvaakunaa käyttävät kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja keskushallinnon virastot. Muut kaupungin lauta- ja johtokunnat, virastot, liikelaitokset, tytäryhteisöt ja säätiöt käyttävät kaupunginvaakunaa ilman yläkruunua.

Kaupungin vaakunan käytöstä ohjeistetaan lisäksi kaupunginhallituksen hyväksymissä viestinnän ohjeissa ja niihin perustuvassa kaupunginjohtajan antamassa graafisessa ohjeistuksessa.

Vaakunan käytöstä saa neuvontaa hallintokeskuksen viestinnän julkaisuyksiköstä.

Helsingissä 2010

Eero Waronen
viestintäpäällikkö

Rita Ekelund
julkaisupäällikkö

Helsingin kaupunginvaakunan käyttöä koskeva ohje

---

1. Kaupunginvaakuna

Kaupunginvaakuna on kaupungin ja sen hallinnon yleinen tunnus.

Kaupungin vaakunan malli on vuodelta 1639. Kaupunginvaakunan kuva on kaupunginvaltuuston hyväksymä (24.10.1951, 275 §). Vaakunan selitys on ”Sinisessä kentässä kultainen vene uimassa hopeisella, aaltokoroisella tyviöllä; veneen yläpuolella saatteena kultakruunu.”

2. Yläkruunullinen kaupunginvaakuna

Yläkruunullista vaakunankuvaa käytetään kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen sekä keskushallinnon virastojen (hallintokeskus, talous- ja suunnittelukeskus, henkilöstökeskus ja tarkastusvirasto) tunnuksissa. Muut hallintokunnat käyttävät kohdassa 1 tarkoitettua vaakunankuvaa.

3. Kaupunginvaakunan sovellukset

Kaupunginvaakunaa voidaan käyttää sovelluksina eri käyttötarkoituksiin jäljempänä kuvatulla tavalla.

4. Hallintokuntien virasto- ja laitostunnukset

Kaupunginvaakunan ohella virastot ja laitokset voivat käyttää myös kaupunginhallituksen vahvistamaa virasto- tai laitostunnusta.

Kaupunginvaakunan ja sen sovellusten käyttö

5. Yleiset periaatteet

Kaupunginvaakunaa on käytettävä sen arvon mukaisella tavalla. Käytettäessä vaakunaa sen tulee olla heraldisesti oikea sekä kaupungin viestinnän ohjeiden ja graafisten ohjeiden mukainen.

6. Käyttötarkoitus

Kaupunginvaakunaa tai sen sovellusta käytetään kaupungin hallinnon ja viranomaistoiminnan tunnuksena sekä juhlatarkoituksissa ja muussa yhteydessä kaupunginjohtajan tarvittaessa antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti.

Lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten pöytäkirjoissa, päätösluetteloissa, kuulutuksissa sekä muussa kaupungin viranomaistoiminnassa on käytettävä kaupunginvaakunaa. Erillistä virasto- tai laitostunnusta ei saa käyttää edellä mainituissa tarkoituksissa.

7. Kaupungin sinetti

Kaupunginjohtaja voi käyttää kaupungin sinettiä juhlavissa erityistarkoituksissa.

8. Yksityinen tai siihen verrattava käyttö

Kaupunginvaakuna on koko Helsingin tunnus, ja sellaisena sitä voivat käyttää myös helsinkiläiset yksityiset henkilöt, yhdistykset, yritykset ja muut yhteisöt esimerkiksi painetussa tai sähköisessä julkaisussa, lipussa tai jäsenmerkissä. Kaupunginvaakunaa on käytettävä edellä kohdassa 5 mainittuja periaatteita noudattaen ja siten, ettei sitä ymmärretä tai sekoiteta kaupungin viraston tai laitoksen tunnukseseen.

9. Vaakunan käyttö elinkeinotoiminnassa

Mikäli kaupunginvaakunaa tai sen sovellusta halutaan käyttää elinkeinotoiminnassa elinkeinonharjoittajan tai tuotteen tunnuksena tai tunnuksessa, on siitä tehtävä ilmoitus kaupunginjohtajalle vähintään 30 päivää ennen käytön aloittamista.

10. Kaupunginvaakunan käytön valvonta ja tarkemmat ohjeet

Kaupunginjohtaja valvoo kaupunginvaakunan käyttöä ja voi tarvittaessa kieltää kaupunginvaakunan tämän ohjeen vastaisen käytön. Kaupunginjohtaja voi antaa tarkemmat ohjeet kaupunginvaakunan sovelluksista, väreistä, ilmoitusmenettelystä ja muista vaakunan käyttöön liittyvistä asioista.

Kaupunginvaakunan sovellusten värit

Viisivärisenä PMS-väreillä (Pantone)

sininen	PMS 300
punainen	PMS Rubin Red
musta	PMS Black
kulta	PMS 873
hopea	PMS 877

Kolmivärisenä	PMS	CMYK	RGP	HTML
sininen (kuvioiden ääriviivat)	PMS 288	C:100, M:80, K:30	R:0, G:51, B:127	00337F
sininen ("kilven taivas")	PMS 300	C:98, M:50, Y:0, K:0	R:0, G:114, B:198	0072C6
keltainen (vene ja kruunu)	PMS 123	C:0, M:22, Y:90, K:0	R:255, G:198, B:30	FFC61E

Ääriiviivapiirros yhdellä värillä, jos ei musta
sininen PMS 288

Negatiivisena viivan väri on valkoinen.

Kultaa ja hopeaa käytetään ainoastaan erityistä juhlallisuutta vaativissa painotuotteissa.

Painotöissä käytetään joko neliväripainatukseen soveltuvia CMYK-värejä tai Pantone -painovärijärjestelmän mukaisia PMS-värejä.

Kaupunginvaakuna

Viisivärinen

Käyttö: kaupungin lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset, kaupungin tytäryhteisöt ja säätiöt, virastojen yhteistoiminta; käytetään juhlatarkoituksessa.

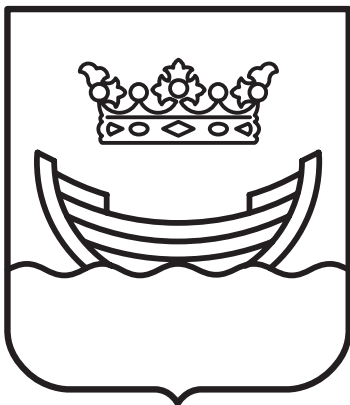
Vene ja kruunu painetaan kullanvärisiksi.
Vesi painetaan hopeanväriseksi.

Kolmivärinen

Käyttö: muut virastot ja laitokset (vrt. yllä), virastojen yhteistoiminta; asiakirjatuotanto, käyntikortit, muut painotuotteet esim. julkaisut, esitykset, lehti-ilmoitukset ja verkkosivut (ks. Helsingin kaupungin graafinen ohjeisto) sekä omaisuuden merkitseminen.

Käytettäessä kolmiväripainatusta, kruunun rubiinit ovat valkoiset.

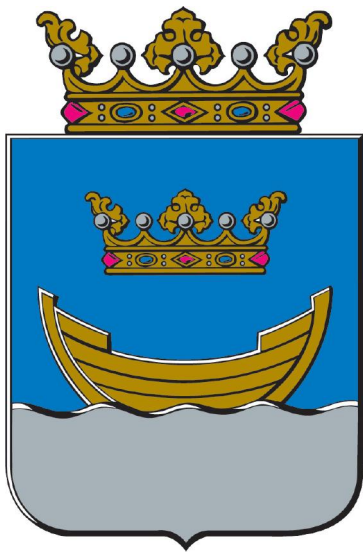

Yksivärinen: viivan väri musta tai sininen (PMS 288)

Käyttö: muut virastot ja laitokset (vrt. yllä), virastojen yhteistoiminta; asiakirjatuotanto, käyntikortit, julkaisut, lehti-ilmoitukset ja verkkosivut (ks. Helsingin kaupungin graafinen ohjeisto).

Negatiivisena viivan väri on valkoinen.

Yläkruunullinen kaupunginvaakuna

Viisivärinen

Käyttö: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä keskushallinnon virastot (hallintokeskus, talous- ja suunnittelukeskus, henkilöstökeskus sekä tarkastusvirasto); käytetään juhlatarkoituksessa.

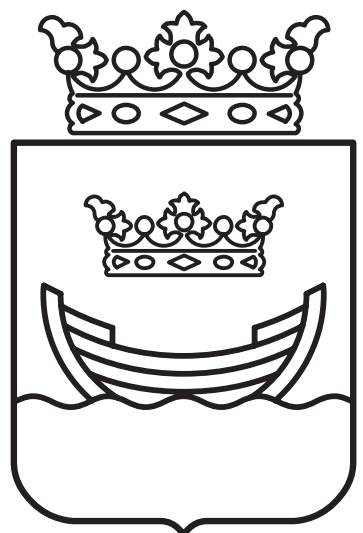
Vene ja kruunu painetaan kullanvärisiksi.
Vesi painetaan hopeanväriseksi.

Kolmivärinen

Käyttö: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä keskushallinnon virastot; asiakirjatuotanto, käyntikortit, muut painotuotteet esim. julkaisut, esitykset, lehti-ilmoitukset ja verkkosivut (ks. Helsingin kaupungin graafinen ohjeisto).

Käytettäessä kolmiväripainatusta, kruunun rubiinit ovat valkoiset.

Yksivärinen: viivan väri musta tai sininen (PMS 288)

Käyttö: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä keskushallinnon virastot; asiakirjatuotanto, käyntikortit, julkaisut, lehti-ilmoitukset ja verkkosivut (ks. Helsingin kaupungin graafinen ohjeisto).

Negatiivisena viivan väri on valkoinen.

Sinetti ja leima

Kaupunginvaakuna, sinetti ja leima

Koko: ø 35 mm.

Yksivärinen; musta tai sininen (PMS 288).

Yläkruunullinen vaakuna, sinetti ja leima

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen sekä keskushallinnon sinetti ja leima.

Koko: ø 45 mm.

Yksivärinen; musta tai sininen (PMS 288).

Muut sovellukset

ø 35 mm

Omaisuuksien tunnus, irtain omaisuus

Koko: ø 15 mm, ø 35 mm.

Yksivärinen; musta.

Liimattava tarra tai polttorautamerkintä.

ø 65 mm

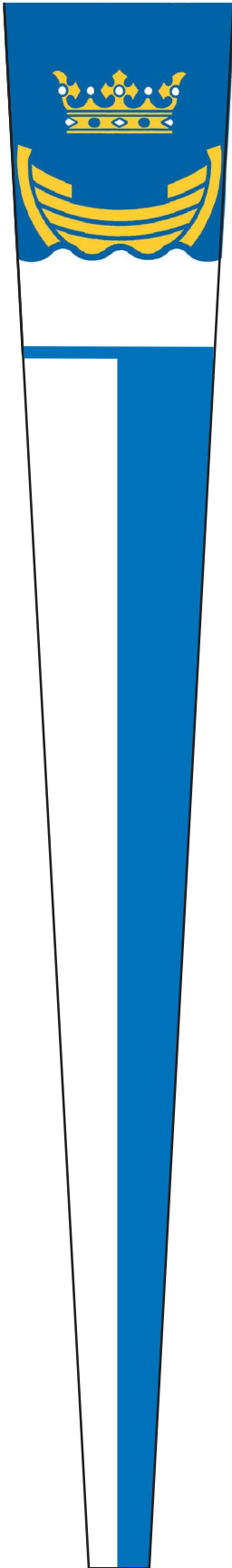
Omaisuuksien tunnus, kiinteä omaisuus (saaret, ulkoilualueet ja niiden rakennukset)

Koko: ø 15 mm, ø 35 mm tai ø 65 mm.

Kaksivärinen, painetaan valkoiselle tarrapohjalle.

Liimattava tarra.

Viiri ja lippu

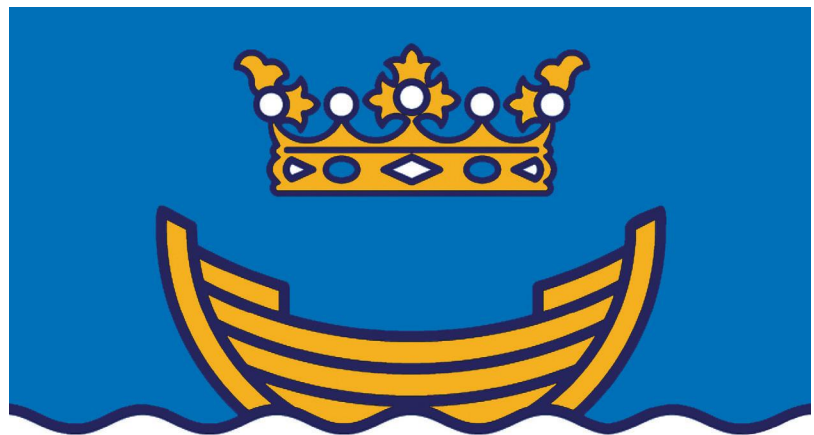
Kaupunginvaakunalla varustettu isännän viiri

Kaupungin pöytästandaari;
käytetään juhlatarkoituksessa.

Kaupungin lippu;
käytetään juhlatarkoituksessa.

Lipun kokosuhteet: korkeus 9 x leveys 18 yksikköä.
Lipun koko lipputangon korkeuden suhteessa n. 1/6.

Julkaisija: Helsingin kaupungin hallintokeskus, viestintä
PL 1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Tilaukset, jakelu: Julkaisuyksikkö, julkaisuyksikko@hel.fi

Painopaikka: Paintek Pihlajamäki Oy
Julkaisupaikka: Helsinki 2010